

قرض الحسنه در ایران

(بررسی مفهوم، چالش‌ها و شبهه‌ها)

www.ketab.ir

مؤلفان:

مهدی غلامی زارع

مهدی خادم

سرشناسه	غلامی زارع، مهدی، ۱۳۶۴-
عنوان	قرض الحسنه در ایران
مشخصات نشر	مشهد؛ طلوع مجد، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	۱۵۵ ص؛ رقمی
شابک	۹۷۸۶۲۲۶۹۶۰۷۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه ۱۴۶-۱۳۷
موضوع	قرض الحسنه (Islamic Loans)
شناسه افزوده	خادم، مهدی، ۱۳۶۵
رده بندی کنگره	HG۳۲۷۰/۲
رده بندی دیویی	۳۳۲/۳۲
شماره کتابشناسی ملی	۷۳۳۲۷۲۰

قرض الحسنه در ایران (بررسی مفهومی، چالش ها و شبهه ها)

مولفان: مهدی غلامی زارع، مهدی خادم

جلد: سیدمرتضی موسوی مجد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۶۰-۷۰۰-۰

نوبت چاپ: اول ۹۹ - چاپخانه: گاندی

قیمت: ۲۰/۰۰۰ تومان - تیراژ: ۱۰۰ نسخه

ناشر: انتشارات طلوع مجد

اینستاگرام: Majd.pub

شماره تماس: ۰۹۱۵۳۳۳۲۲۱۳

حقوق این کتاب برای مولف محفوظ است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: معنا و مفهوم قرض الحسنه	
گفتار اول: معنای قرض الحسنه.....	۲
گفتار دوم: قرض الحسنه از نگاه روایات.....	۶
۱-۲) از نگاه قرض دهنده.....	۶
۲-۲) از نگاه قرض گیرنده.....	۱۱
گفتار سوم: آداب قرض الحسنه.....	۱۵
گفتار چهارم: مقایسه‌ی اجمالی بین جایگاه قرض در اسلام، یهود و مسیحیت.....	۱۷
گفتار پنجم: قرض در نظام سرمایه‌داری.....	۱۸
گفتار ششم: قلمرو قرض الحسنه (تفاوت اصلی نظام مالی اسلام با نظام سنتی).....	۲۰
گفتار هفتم: نقش دولت در قرض الحسنه.....	۲۴
فصل دوم: آثار قرض الحسنه و انگیزه‌های احتمالی سپرده‌گذاران آن	
گفتار اول: آثار قرض الحسنه.....	۳۰
۱-۱) تأمین اجتماعی.....	۳۰
۲-۱) قرض الحسنه و مصرف.....	۳۲
۳-۱) کاهش فاصله‌ی طبقاتی.....	۳۵

- ۴-۱) قرض الحسنه و پس انداز..... ۳۶
- ۵-۱) قرض الحسنه و خلق پول..... ۳۸
- ۶-۱) قرض الحسنه و سایر متغیرها..... ۳۹
- گفتار دوم: انگیزه‌های احتمالی سپرده‌گذاران قرض الحسنه..... ۴۱
- ۱-۲) پاداش اخروی..... ۴۱
- ۲-۲) پس انداز..... ۴۲
- ۳-۲) کسب جایزه..... ۴۲
- فصل سوم: بررسی سابقه و جایگاه مراکز و نهادهای قرض الحسنه در ایران**
- گفتار اول: مروری بر سابقه‌ی مراکز و نهادهای قرض الحسنه در ایران..... ۴۸
- گفتار دوم: ویژگی‌های یک نهاد قرض الحسنه‌ی مطلوب..... ۵۲
- گفتار سوم: مراکز متکفل قرض الحسنه در ایران..... ۵۳
- ۱-۳) صندوق‌های قرض الحسنه..... ۵۳
- ۱-۳-۱) نقش و مزایای صندوق‌های قرض الحسنه در جامعه..... ۵۵
- ۲-۱-۳) اشکالات و معضلات صندوق‌های قرض الحسنه..... ۵۸
- ۳-۱-۳) کنترل و نظارت بر صندوق‌های قرض الحسنه..... ۶۱
- ۲-۳) سازمان اقتصاد اسلامی..... ۶۵

پیش‌گفتار

در اسلام عدالت‌خواهی و ستم‌ستیزی اصلی انکارناپذیر است. عدالت معیاری کلی برای سنجش و ارزیابی بیشتر فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی به شمار می‌رود. ربا با این اصل مترقی در تضاد است و به همین دلیل اسلام آن را تحریم و مورد سرزنش و عتاب قرار داده است. در آیات متعددی از کلام‌الله مجید به ویژه آیات ۲۷۴ تا ۲۸۰ سوره ی بقره خداوند قادر رحمان پس از بیان حرمت ربا و ذکر ویژگی‌های روحی رباخواران، آنان را از رباخواری برحذر می‌دارد و آن را اعلام جنگ با خدا و پیامبر می‌داند و در مقابل آن، مکرراً به سنت زیبای قرض‌الحسنه اشاره دارد.

هدف اولیه از گسترش فرهنگ قرض‌الحسنه تحقق فرمان الهی تحریم ربا و از طرف دیگر اجرای دستور قرض‌الحسنه است. بدیهی است رویکرد مادی و انتفاع مالی قرض‌الحسنه از این اهداف استنتاج نمی‌شود و صرفاً دستیابی به درجانی از کمال انسانی و پاداش اخروی، شکل‌دهنده‌ی مبانی فکری این حرکت معنوی است. شکی نیست که قرض‌الحسنه به عنوان یک نظام مالی جذب و تخصیص منابع می‌تواند در تعدیل درآمدها، توزیع عادلانه‌ی ثروت، افزایش کارایی و کاهش هزینه‌های تولید و خدمات و افزایش سطح اشتغال و تولید نقش بسزایی ایفا نماید و با ترویج قرض‌الحسنه آثار وضعی

آن که در محاسبات مادی نمی‌گنجد ظاهر می‌گردد و رحمت و خیر و مهربانی گسترش می‌یابد.

حال با توجه به اهمیت قرض الحسنه برای جامعه‌ی اسلامی و لزوم شکل‌دهی، به عرضه و تقاضای وجوه قرض الحسنه در نوشتار حاضر سعی شده ضمن بررسی مفهوم عقد قرض و قرض الحسنه و عملکرد نهادهای مالی اسلامی مثل بانک‌ها، صندوق‌ها و ... که در آن‌ها از عقد قرض الحسنه استفاده می‌شود به بررسی مزایا و معایب هر یک، لزوم تشکیل بانک تخصصی قرض الحسنه برای سامان‌دهی به منابع قرض الحسنه و همچنین ارائه‌ی تسهیلات قرض الحسنه جهت رفع نیاز امروز جامعه و کمک به رشد اقتصادی کشور پرداخته شود.

پیشاپیش از استادان و دانشجویان محترمی که راهنمایی‌های سازنده خود را به آدرس اینترنتی gholamizadeh.m@gmail.com ارسال می‌نمایند صمیمانه تشکر می‌کنیم.